

BRÁNA

měsíčník sboru Českobratrské církve evangelické
v Praze-Braníku

XXX. ročník

číslo 5/květen 2024

VÍTEJTE!

PRAVIDELNÝ SBOROVÝ PROGRAM

Neděle	9.30	bohoslužby (1. neděle v měsíci rodinné, 3. neděle sv. večere Páně)
	14.00	bohoslužby „ <i>Společenství Kristovo</i> “
Pondělí	18.00	křesťanství (setkávání všech zvědavých, 2. pondělí v měsíci)
Úterý	7.30	modlitební setkání
	8.00	společné čtení nábožensky vzdělávací knihy
Středa	17–18	práce na skalce + posezení u kávy (od jara do podzimu)
	18.00	biblická hodina
Pátek	16–18	mladší i starší dorost a odrost
	18.30	mládež
Sobota	9–14	Siloe – pomoc lidem bez domova (1. a 3. sobota v měsíci)

DALŠÍ INFORMACE na předposlední straně časopisu

Obsah

Editorial	3	Jak jsem se farářem nestal	22
Staršovstvo		(vzpomíná Petr Bísek)	
Zápis z 849. schůze 6. 5. 2024	4	Obtížení slávou popaté	25
Biblická stezka 2024	5	Esej na pokračování, dokončení	
Požehnání	6	Váha slávy	
Dominik Bedrník 5. května		Nepálská studentka	27
Brankou za praotcem Izraele	6	Výstava kousek od kostela	28
Mísa čočovice, žebřík a nechtěná		Periferie Cafe, Rozmanitost písma	
nevěsta		Do knihovny, do kuchyně	29
13. duben 2024	8	(daruji – knihy, poličky, hrnky...)	
Sbírka potravin		Pozvánka na malý tábor	30
Sbor s jáhenkou	10	(letos podle Shreka)	
Rozhovor s Věrou Hájkovou	11	Kontaktní informace, tiráž	31
Co mě naučila Verunka	20		

EDITORIAL

Milí bratři a sestry,

vítám vás u květnové Brány! Její velkou část tvoří rozhovor s Věrou Hájkovou, kandidátkou na kazatelku před nástupem bratra Nečila. Verunka (jak jí, co pamatuji, všichni říkají) na začátku rozhovoru vzpomíná na svou dětskou nekomplikovanou víru v Boha. I já, také pocházející z křesťanské rodiny, si na toto období ve svém životě pamatuji. Byl to čas přijímání křesťanství s naprostou samozřejmostí, bez pochybností a otázek. Vzpomínám si, jak jsem zjistila, že jedna mámina kamarádka, která mi připadala moc hodná, není křesťanka. Nemohla jsem tomu uvěřit. Jak může být taková, když nevěří v Pána Boha? Až s nástupem do školy jsem udiveně zjistila, jak málo křesťanů v naší společnosti vlastně je.

Jedním z takových velkých pro mě určitě je i Verunka, přestože jsem s ní toho nezažila tolik, jako někteří starší sourozenci, kteří ji znali ještě jako kazatelku ve sboru v Ostrově (o kterém jsem psala i v minulém editoriale). Jako pětiletá holčička s onou nekomplikovanou dětskou vírou jsem jezdila na tábory, které pořádala, docházela do dětské skupinky pod jejím vedením či jezdila na vodu. Všechny tyto akce pro mě byly spolu s Peckou a později ostrovskou mládeží (kterou už tehdy ale Verunka nevedla) moc důležité. Velmi ráda vzpomínám na přechod pohoří Karavanky ve Slovinsku, kam nás Verunka, coby ostřílená horalka, také jedno léto vzala. Její vlající šátek na hlavě a krosna, která byla vždy ledabyly sbalená, tyčila se do velké výše a silně svažovala na stranu, nám připadaly úsměvné, večer nás ale po pochodu čekalo vždy silné duchovní zamyšlení.

Věra Hájková má nastupovat na pozici jáhenky. Pokud stejně jako já nevíte, co to přesně znamená, dočtete se to v článku před rozhovorem. A po něm zase nabízíme článek o Verunce od mé sestry Bětky, která má na ni, jak jsem psala, mnohem více vzpomínek. Nabízíme samozřejmě i další články, třeba o tom, proč v Braníku nekáže třeba náš redaktor Petr Bísek, který píše o tom, jak se nestal farářem.

Přeji krásné jarní čtení!

Eva Friedrichová

STARŠOVSTVO

Zápis z 849. schůze 6. 5. 2024

849. schůze staršovstva se konala v řádném termínu v pondělí 6. května v Evenu. Přítomni byli Tomáš Bedrník, Lukáš Drápal (online), Tadeáš Friedrich, Lída Holá (online), Iva Jungwirthová, Lubor Kolář, Michaela Trinity Mazná, Jaroslav Pechar, Tomáš Plhák, Marie Procházková, David Slabý, Jana Stralczyńska a Jan Jeroným Zvánovec.

Po duchovním úvodu Tadeáše Friedricha na zkrácené kázání Marka Zikmunda na Mt 14,22–23 jsme uvítali našeho prvního hosta, kterým byl ředitel Střediska celostátních programů a služeb Diakonie David Michal. David své mládí prožil v branickém sboru a krátce na to zavzpomínal. Seznámil nás s aktuálním stavem SCPS a popsal úkoly a fungování dozorčí rady. Náš sbor totiž dozorčí radu volí a letos je volební rok. Aktuálně jsou potřeba ještě dva členové a jeden náhradník. Pokud by měl někdo o funkci zájem, více informací může poskytnout stávající předsedkyně dozorčí rady Ivka Jungwirthová. Dlužno dodat, že na rozdíl od dozorčích rad, které známe z médií a které dostávají politici jako trafikku, je v této dozorčí radě práce bez nároku na odměnu.

Dalšími milými hosty byly konfirmandky Bětka Dusová, Šárka Dusová, Markéta Pincová a Hana Bedrníková. Vzájemně jsme si o sobě něco řekli a položili jsme pár zvědavých otázek ohledně konfirmačního cvičení.

Poté jsme se zabývali přípravou volby Věry Hájkové jako dočasné kazatelky a Davida Nečila jako našeho nového faráře, stejně jako přípravou rozlučkového setkání s naším stávajícím bratrem farářem, které proběhne 16. června. Revidovali jsme členství v komisích, aktualizovali povinnosti služby o výběr kasičky a diskutovali o pátečním setkání se zástupci Synodní rady. Tohoto setkání se účastnila řada hostů ze sboru na Jižním Městě včetně kurátorky Hanky Štěpánkové i členové jiných dalších sborů. Byť jistě nelze říct, že účastníci odcházeli spokojení, na rovině výměny informací akce pravděpodobně poměrně fungovala.

Připravovali jsme úkoly pro brigádu, byli jsme informováni o systému grantů v ČCE DARP. Na závěr jsme se zabývali dopisem, kde staršovstvo dostalo podněty, jak dále postupovat při jednání se Synodní radou, a koncipovali jsme odpověď.

Není náhodou, že závěrečná píseň se jmenovala Už mi oči tíží sen. Následovala modlitba a konec schůze.

zapsal Lubor Kolář

BIBLICKÁ STEZKA 2024

Biblické stezky se branické děti účastní pravidelně už mnoho let a letos tomu nebylo jinak.

Jedná se o všestranný orientační závod hlídek pro děti od 4 do 16 let s beneficí ve prospěch vybrané neziskové organizace. V terénu se orientují podle mapy, na stanovištích plní různé otázky a úkoly ze 7 klíčových oblastí (můj život s Bohem, co umím a znám, kamarádství, příroda kolem nás atd.).

Děti z našeho dorostu se zúčastnily regionálního kola, které proběhlo 27. 4. v Klánovickém lese. V mladší kategorii Pěšinka se nejlépe (na 5. místě) umístila hlídka ve složení Dani Slabá, Róza Hunalová a Viki Mazná. Ve starší Stezce nejlépe dopadli Bart a Křišťan Zvánovcovi s Dominikem Chadimou, kteří se umístili sedmí. Věříme, že si všechny děti Biblickou stezku užily a kromě zábavy si odnesly i nové dovednosti.

Eva Friedrichová

POŽEHNÁNÍ

V neděli 5. 5. proběhlo před shromážděným sborem požehnání **Dominiku Bedrníkovi**. Přejeme mu do života mnoho Božího požehnání!

BRANKOU ZA PRAOTCEM IZRAELE

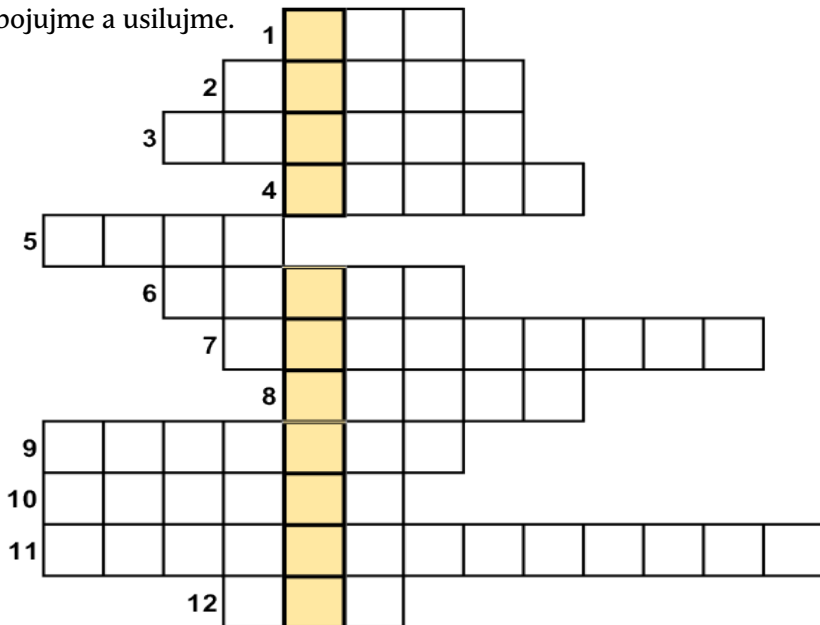
Mísa čočovice, žebřík a nechtěná nevěsta

Milí čtenáři Branky,

minulý měsíc jsme si na nedělce povídali příběhy o Jákobovi. Rozumět jim není vždycky snadné. Co to vlastně prodal Ezau za to červené jídlo? A když Jákob s bratrem tak úspěšně obchodoval, proč pak musel ještě podvádět? Co znamená ten sen o žebříku, ve kterém se Bůh sám k Jákobovi přiznal? Bylo to tedy správné, že si požehnání vymohl, nebo to Pánu Bohu jen zkomplikoval? Byl to zasloužený trest, že ho pak strýc taky podvedl? Nedoplatila na to nakonec hlavně chudák Lea? Kdo se v těch příbězích vlastně chová dobře? Koho si vzít za vzor? Nejsou to spíš samé odstrašující příklady? V leccems určitě ano. I takové příběhy jsou totiž důležité.

Žijeme ve světě, který není dokonalý, a sami neděláme spoustu chyb. Hospodin je Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, to ale neznamená, že máme schvalovat nebo omlouvat jejich chyby. Ale byli to Boží muži, patřili Bohu, takže v tom

špatném nezůstali, nechali se Bohem vést a měnit, a tak si podvodník Jákob jednou vybojuje nové jméno. Na jednu stranu totiž víme, že je to Bůh, kdo v nás působí, že chceme a děláme, co je správné, a na druhou stranu se to nestane, když o to nebudeme sami bojovat. Jak píše sv. Pavel Timoteovi: „Usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost, mírnost. Bojuj _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ (tájenka), abys dosáhl věčného života, k němuž jsi byl povolán a k němuž ses přihlásil dobrým vyznáním před mnoha svědky.“ Nevzdávejme to ani my a také s pomocí Boží bojujeme a usilujeme.

LEGENDA:

- 1) Jákob jedno významné místo pojmenoval Bét-el, to znamená . . . Boží.
- 2) Ezau se živil jako
- 3) Izákova žena, matka Ezaua a Jákoba
- 4) Lábanova mladší dcera, dívka krásného vzhledu
- 5) Když Izák zestárl, měl zdravotní problém – byl
- 6) Bratr Rebeky, strýc Ezaua a Jákoba, žijící v Cháranu
- 7) Jákob předstíral, že je Ezau, aby od Izáka získal
- 8) Jméno Izákova syna, které znamená „úskočný“
- 9) Jákob sloužil za Ráchel sedm let; bylo to pro něho jako několik dní, protože ji
- 10) Jákobovi se zdál sen, viděl po kterém vystupovali a sestupovali poslové Boží.
- 11) Co koupil Jákob od Ezaua za mísu čočky?
- 12) Izák byl Abrahamův . . .

Alžběta Slabá

Požehnám
tě.

Staň se
požehnáním!

Gen. 12,2

13. DUBEN 2024 SBÍRKA POTRAVIN

Vážené sestry a vážení bratři,

v měsíci aprílu jsem v našem sboru čekala vše možné i nemožné (od ledna se toho na nás všechny valí, až to hlava nebere). Blížil se pozdní večer, třináctý

den měsíce a s ním jako blesk z čistého nebe mě dostihla kombinace informací, na kterou bych normálně reagovala: April!

- Přijď v sobotu v 8.00 do Černošic.
 - Pomáhej s námi, daruj potřebným.
 - Bude to povzbuzení + radost.
 - Já + Alenka Pechová = zábava!
- Co prosím? ☺

Mikuláš Vymětal se pustil do bližšího vyprávění: Evangelický sbor v Braníku provozuje distribuční místo potravinové banky. Pravidelně a významně s ní pomáhá několik členů sboru, jako např. Lia Vlková, Jarka Pecharová nebo Jarda Pechar, který navíc poskytuje svoje auto.

Z tohoto distribučního místa potravinové banky se postupem času vyvinulo setkávání lidí, kteří pomáhají pravidelně potřebným. Výsledkem je několik bohubilých aktivit, které již běží cca rok a půl: bohoslužby a biblické hodiny na Zbraslavi či sbírka potravin, která se koná dvakrát ročně. Jejím produktem není jen sebrání přes 1000 kilogramů potravin pro potřebné, ale povzbuzení všech účastníků. „Svět má smysl,“ říká Mikuláš.

Lidé mají ve většině dobrý postoj a jsou motivovaní pomáhat ostatním. Vzájemné seznámení se lidí z okolí obchůdků (během krátkých rozhovorů) je dalším produktem sbírky v Černošicích

(Zbraslavi a Radotíně – což je další distribuční místo pod branickým sborem).

Ano, během vzájemných krátkých rozhovorů v Albertu jsem se se svou pravou rukou (Alenou Pechovou) natolik nabíla pozitivními emocemi, že to letos nepamatuji! Vzájemná pozitivní komunikace v obchůdku s příchozími a zaměstnanci (kteří jsou za svou těžkou práci nedostatečně zaplacení), dobrý pocit nepromarněného dne a radost ze stavu dnešního světa! Haleluja. ☺

Radost všem (a vítejte v týmu).
Mikuláš Vymětal, Zuzka Pavlíková

SBOR S JÁHENKOU

Jak již zaznělo opakovaně v ohláškách, na přechodné období před příchodem bratra Nečila kandiduje staršovstvo sestru Věru Hájkovou. Protože ta má pověření k jáhenské službě, nikoliv k farářské, bylo by vhodné si před její volbou ujasnit, co to znamená.

Slovo jáhen se používá v mnoha různých významech a asi ani mnozí členové ČCE nevědí, co jím naše církve v současnosti rozumí. Když nakouknu do populární internetové encyklopedie Wikipedie na článek „Jáhen“, tak dokonce ani z odřívku věnovaného „Evangelickým církvím“ nebudu citovat vše, ale jen výběrově:

V evangelických církvích jsou jako jáhni označovány buďto osoby, které [...], nebo osoby, které jsou ordinací povolány ke kázání Božího slova a vysluhování svátostí, avšak nemají takový rozsah pravomocí jako pastor či farář.“ Protože to je ta varianta, která platí pro nás. Jáhenka není farářem a nepracuje samostatně. Jak říká Řád kazatelské služby*, čl. 14., bod 2.: *„Ve farním sboru neobsazeném farářem pracuje jáhen pod vedením administrátora, který je představitelem sboru. Jáhen je povinen respektovat jeho pokyny.*“ Tedy i s jáhenkou budeme sborem administrovaným. Snad už mohu i prozradit, že na základě předběžné dohody seniorátního výboru, staršovstva a jej samotného aktuálně předpokládáme, že naším administrátorem bude bratr farář Tomáš Trusina ze salvátorského sboru (pokud jej neznáte jako kazatele, snad jste slyšeli alespoň o jeho nakladatelství Eman, které i před lety představoval u nás při příležitosti návštěvy Nico ter Lindena).

Úkoly administrátora jsou ve sboru s jáhnem ale přeci jen jiné. Budu tentokrát citovat v článku v předchozí Bráně nezmíněnou druhou část z Minimální náplně práce administrátora sboru:

Ve sboru, kde je na kazatelské místo povolán jáhen:

V oblasti duchovenské koná administrátor tyto práce:

- ve spolupráci s jáhnem zajišťuje činnost sboru.

V oblasti správní koná administrátor tyto práce:

- je spolu s kurátorem představitelem sboru a plní všechny povinnosti, které z tohoto postavení vyplývají podle platných církevních řádů;
- je virilním členem staršovstva, účastní se jeho schůzí a je-li zvolen jeho předsedou, zpravidla jednou měsíčně staršovstvo svolává a řídí jeho jednání;
- účastní se sborových shromáždění;
- dbá na vedení matrik sboru a kontroluje je nejméně jednou ročně;
- dohlíží na vedení spisové agendy sboru a tuto činnost průběžně kontroluje.

Když to porovnáte s dlouhým seznam z minulé Brány, je vidět, že v téhle variantě administrátorovi mnoho práce ubude. A naopak, očekáváme, že jáhenka,

*) <https://evangnet.cz/cce/czr/rk.html#C>

byť na částečný úvazek, pro nás vykoná výrazně víc práce, než na kolik by měl čas administrátor.

Co se týče té práce, už jsem se setkal s mylným pochopením, že staršovstvo shání kazatele na přechodný rok především proto, že by jinak bylo obtížné najít kazatele na nedělní bohoslužby. Tak to úplně není, ostatně domluva se sestrou Hájkovou je v tom smyslu, že právě v této oblasti bude její snížený úvazek vidět nejvíce – předpokládáme, že povede jen dvoje standardní nedělní bohoslužby měsíčně.

Máme už přímo v našem sboru několik výpomocných kazatelů, výpomocní kazatelé z jiných sborů k nám chodí rádi, máme dost laiků ochotných mít čtené bohoslužby. Myslíme si, že v tom by vlastně ten rok mohl být obohacující a že někoho na vedení bohoslužeb na zbylé dvě tři nedělní bohoslužby měsíčně najdeme.

Ale vedení nedělních bohoslužeb je jen zhruba čtvrtinou práce kazatele. Tady by mohla být zajímavá i konkrétní čísla: standardně se počítá na bohoslužby i s přípravou nejvýše deset hodin, tedy nejvýše čtvrtina čtyřicetihodinového pracovního týdne (ovšem seniorátní výbor díky Jardově aktivitě eviduje v našem sboru dost práce na padesátisedmihodinový pracovní týden, tj. prakticky na 1,5 úvazku!).

Většina kazatelské práce spadá do nepřeberného množství jiných položek: výjimečné bohoslužby (svatby, pohřby), teologická, pedagogická a pastorační pomoc učitelům nedělek, vedoucím dorostu, vedoucím mládeže, občasná účast a výpomoc na zmíněných aktivitách, návštěvy nemocných a s tím související vysluhování Večeře Páně mimo kostel, obecně pastorační práce ve sboru, příprava zájemců o křest a zájemců o svatbu, podílení se na ekumenických aktivitách v oblasti sboru, příprava a vedení biblických hodin, podílení se na správě sboru...

Právě v těch dalších oblastech mimo bohoslužby by pro staršovstvo bylo obtížné hledat náhradu za řádně placeného pracovníka, který je vykonává s vážností svého hlavního povolání, a kvůli nim jsme se do hledání onoho kazatele na částečný úvazek pustili.

Jeroným Zvánovec

ROZHOVOR S VĚROU HÁJKOVOU

■ *Pokud vím, tak ses narodila do rodiny, ve které byl tatínek velmi činný v evangelické církvi.*

Ano, chodili jsme ke Klimentu, kde byl později táta kurátorem.

■ *Tatínek byl Hájek. Kdysi byl synod-*

ním seniorem Viktor Hájek, v době našeho mládí pak Milan Hájek. Je tady nějaká příbuznost?

Viktor Hájek byl nejmladším bratrem mého dědečka Pavla. Viktor a Pavel měli dalších šest sourozenců. Jejich

otec – můj pradědeček – byl farářem v Miroslavi. Kromě péče o sbor prý choval 80 včelstev a díky příjmům z nich mohly všechny jeho děti vystudovat. Pavel Hájek, můj táta, byl bratrancem synodního seniora Milana Hájka. Další z bratranců byli třeba Petr Hájek, matematik a logik, dlouholetý varhaník u Klimenta, nebo Blahoslav Hájek, který u Klimenta dlouho farářoval.

■ *Takže tvé dětství je spojeno s klimentským sborem.*

Ano, protože děda tam byl kurátorem, když jsem byla úplně malá holka. Bydleli jsme v Holešovicích, takže jsme to neměli daleko. Táta byl potravinářský inženýr a musel hodně pracovat, aby nás uživil, ale v neděli se chodilo ke Klimentu vždycky a s naprostou samozřejmostí.

■ *Jak na ten sbor vzpomínáš? Co ti dal?*

Chodila jsem tam do nedělní školy a později do mládeže. Do nedělní školy jsem začala chodit, už, když mi byly čtyři roky. Vedli ji manželé Hoblíkovi. V té předškolní éře to bylo skvělé. Měla jsem takovou tu dětskou nekomplikovanou víru v Boha. Všichni okolo mě v Boha také věřili, přišlo mi to normální.

■ *Ve škole tohle asi mohlo narazit, co?*

Narazilo, a to velmi tvrdě. Paní učitelka, která mimochodem byla tajná katolička, položila ve třídě otázku, kdo se hlásí na výuku náboženství. Zvedla jsem ruku. A s hrůzou jsem zjistila, že jsem jediná, kdo se hlásí. O přestávce se mi děti posmívaly – bůh fuj, náboženství fuj, atd. Doma jsem nic neřekla, měla jsem pocit, že jsem asi uděla-

la nějakou chybu, a nebyla jsem si jistá, co by tomu rodiče řekli. To bylo poprvé (a snad naposled), kdy jsem se bála svěřit rodičům s něčím, co mě opravdu „rozhodilo“.

Paní učitelka se pak spojila s rodiči. Požádala je, aby mi vysvětlili, že hlásit se veřejně k víře v Boha není v naší zemi vhodné. Rodiče mi řekli něco ve smyslu, že dál budeme chodit do kostela a věřit, ale že to nikomu nebudeme říkat. A ve mně se v tu chvíli něco zlomilo. Ta samozřejmost neproblematické dětské víry dostala obrovskou trhlinu.

Od té doby jsem chodila každou neděli ke Klimentu se strachem, že mě potká naše sousedka, moje spolužačka, a zeptá se, kam jdu. A já budu muset buď lhát nebo vydržet další posměch. Postupně jsem ztrácela víru v Boha a chodila do kostela jen kvůli tátovi.

■ *U Klimenta byl tehdy po mnoho let farářem Jan Miřejovský, že?*

Ano, byl to výborný bibliista a uměl dobře zpívat. Naučil mě znát Bibli, za to jsem mu dodnes vděčná. Ale s mou osobní vírou moc neudělal – ta zůstala téměř vyhaslá. Takhle to trvalo do mých 15 let. Účastnila jsem se sborového života jako poslušná dcera. Ostatně, neměla jsem moc na výběr. Táta o některých věcech nepřipouštěl diskusi.

Když mi ale bylo patnáct, odhodlala jsem se mu říct, že už do kostela chodit nebudu, protože nevěřím v Boha. A že už jsem dost velká na to, abych si sama rozhodla, co budu dělat a co ne. A táta byl dostatečně moudrý, aby mi řekl, že

je mu to sice líto, ale že mě nutit nemůže. A tím mě zachránil pro Království nebeské.

Od dvanácti let jsem byla k tomu sboru velmi kritická. Všimla jsem si, jak se lidé na sebe v kostele usmívají a za rohem se vzájemně pomlouvají a jiných „sborových neduhů“.

Dneska se mi ale zdá, že jsem při tom všem pořád toužila po té bezelstné důvěře k Bohu, kterou jsem měla jako předškolačka.

■ *Co ten Miřejovský? Často farář, když hovoří s dorůstajícími jako s partnery, může něco vysvětlit, něco změnit.*

Miřejovský byl fajn. On s námi jednal jako s partnery. Ale ta jeho víra byla na mě příliš intelektuální. Nikdy jsem vlastně nepochopila, čemu věří.

■ *Takže jsi z toho klimentského sboru úplně odešla?*

To ne. Začala jsem chodit na mládež. Pozvala mě tam Olina Trojanová, později Mrózková. Byla moc fajn, o čtyři roky starší. Taková nádherná starší kamarádka. Na té mládeži se vedly intelektuální řeči, chodila tam spousta chytrých mladých mužů a žen. A já jsem taky chtěla být tak chytrá a vést takové řeči. A také se tam zpívalo. Byl to čas rané tvorby Ludka a Miloše Rejchrtových. Vedle toho všelijaké spirituály, jak se ty písně k nám nejrůznější cestou dostávaly. To se mi líbilo.

■ *Hrála jsi už tehdy v mládeži na kytaru?*

Na kytaru jsem hrála, ale v mládeži ne. Tam byli jinší. Třeba takový Tomáš Jirků.

■ *To trvalo do konce gymplu?*

Tak nějak. Zastávala jsem křesťanské názory, ale nevěřila jsem v Boha. Hodně jsem tehdy četla. Nietzscheho, Schopenhauera, Lao-c'. Ne že bych tomu rozuměla. Prostě jsem hledala, a to velmi intenzivně.

Když mi bylo šestnáct, tak jsem se jakousi náhodou dostala na bohoslužby do katolického kostela. Do toho, co se jmenuje Nejsvětější Srdce Páně a je na Jiřáku. Kázal tam Pavel Kuneš, byl to tehdy mladičký kaplan. Bylo poznat, že to, co říká, jde opravdu ze srdce. Bylo to první kázání, které se mě opravdu dotklo. Dodnes bych si vzpomněla, o čem bylo.

■ *O čem?*

O tom, že Ježíš nás přijímá takové, jací jsme. A že i my máme přijímat bližní takové, jací jsou. Že nejde o to, abychom někoho oslnili perfektně uklizeným bytem, ale abychom mu poskytlí místo, kde by mu bylo dobře.

■ *Jak to pokračovalo?*

Byla tam taková skupina, co zpívala. To mě lákalo. Jenomže pak Pavla Kuneše přeložili do Líbeznic, aby neměl takový vliv na mládež. Tak jsme s jednou velmi blízkou kamarádkou ze školy začaly v neděli dojíždět do Líbeznic. Pavel Kuneš kázal velmi jednoduše, protože v kostele bylo kromě nás dvou pouze několik prostých starších paní. A já jsem ta kázání doslova nasávala a začala se pomalu otevírat Božím věcem. Pavlu Kunešovi vděčím za mnohé. On, táta s mámou a Olinka byli ti, kteří mi přinášeli evangelium.

■ *A co po maturitě?*

Chtěla jsem jít na medicínu. Jenomže jsem nebyla (a tvrdě odmítala být)

v SSM, a tak mě samozřejmě nevzali. Tak jsem šla na matfyz, kde byl druhý termín přijímaček v srpnu. A začala jsem chodit do holešovického sboru v Praze na takzvanou kecandu, která se tam přemístila, když se holešovickým farářem stal Dan Drápal. To bylo intelektuální a hrozně zajímavé, zvláště když mluvil Honza Sokol.

Ten matfyz byl pro můj duchovní vývoj velmi důležitý. Do té doby jsem si myslela, že svým rozumem zvládnou všechno. A najednou jsem zjistila, že můj rozum nestačí ani na prvák matfyzu. To bylo velmi frustrující. Na matfyzu jsem vydržela ještě do konce druháku a pak se mi podařilo přejít na mikrobiologii. Ten zážitek vlastních limitů mě vedl k ještě intenzivnějšímu hledání nějakého pevného bodu v životě.

Začala jsem v Holešovicích vést pěvecký sbor, o což mě Dan Drápal požádal. Hrála jsem tam také na harmonium. V té době jsem začala chodit chodit s Kryštofem Ebenem, který mě přivedl do Týnského chrámu k pateru Reinsbergovi.

V holešovickém sboru byli lidé, kteří věřili v živého Boha, který vyslýchá modlitby a zasahuje lidem do života, když mu to dovolí. Svědčili druhým, evangelizovali, modlili se za konkrétní věci. Zdálo se mi to směšné, byla jsem přesvědčená, že si na něco hrají. Čekala jsem, kdy jim konečně spadne ta zbožná maska, provokovala jsem je, byla jsem na ně vlastně dost zlá. A překvapovalo mě, že je moje urážky nijak nerozhodily a byli ke mně pořád stejně

milí. A tak jsem po nějaké době musela připustit, že mají něco, co já nemám. A přesto, že bych to v té době nahlas nepřiznala, toužila jsem to „něco“ mít taky.

V Holešovicích tehdy vznikala sdílejí a modlitební skupinka. Jeden z mých tehdejších kamarádů mě na ni vytrval zval. Tvrdě jsem odmítala, jenomže on otravoval tak dlouho, až jsem tam nakonec zašla. Nevydržela jsem to déle než hodinu. Každou chvíli jsem odtamtud musela vyjít na chodbu, kde jsem vztekle kopala do zábradlí. Štvalo mě, jak byli ti lidé pořád tak protivně jásoví. Když to konečně skončilo, nabídl mi Dan doprovod domů – bydleli jsme nedaleko sebe. Ptal se mě, jak se mi to líbilo. Řekla jsem mu, že to bylo příšerné a že považuji jeho účast na podobných podnicích za urážku Boha, který ho obdařil inteligencí a vzděláním. Očekávala jsem od něj, že mi začne vysvětlovat, jak hluboce se mýlím. On se na mě místo toho jen usmál a řekl: Já tě docela chápu.

To bylo dobře. Kdyby mě zkoušel přesvědčit, možná bych mu ten pěvecký sbor přestala vést.

■ *A co u Týna?*

Pater Reinsberg byl úžasný kazatel. Byl to intelektuál a zároveň hluboce věřící člověk. Řekla bych – skutečný služebník Ježíše Krista. Občas měl v kázání takové drobné intelektuální vtípky a mě těšilo, že jsem jim rozuměla.

Chodila jsem tam víceméně každý den ve 12 hodin na duchovní oběd. Přesto, že Kryštof, který mě tam přivedl, se se mnou rozešel a začal chodit jinam.

Reinsbergovy krátké polední promluvy mě oslovovaly tak silně, že jsem kvůli nim vypouštěla oběd v menze.

No, a pak o Velikonocích se mě tam Pán Bůh během sobotní vigilie dotkl mocným způsobem. Pochopila jsem, že jsem hříšná a bez Pána Ježíše ztracená. Pochopila jsem pravdivost toho, co jsem do té doby vnímala jako vyprávění náboženských fanatiků z Holešovic. Padla jsem na kolena a brečela a brečela. Až do té doby, kdy se začalo zpívat slavné Gloria oznamující vzkříšení.

Tu samou noc jsem Pánu Ježíši řekla, že když on dal za mě úplně všechno, i já mu chci dát úplně všechno. Samozřejmě jsem později v životě tenhle slib mokrát zradila. Ale tehdy jsem to myslela vážně a vlastně to, přes všechny své kiksy, myslím vážně dodnes.

První věc, kterou jsem udělala hned po té vigilii, byla, že jsem šla za lidmi z holešovického sboru a poprosila je za odpuštění, že jsem jim svým chováním otravovala život.

Tak, a to je moje cesta k víře.

■ *No a nelákalo tě to jít ke katolíkům?*

Dlouho jsem aspoň občas chodila k Týnu. Ono nás tam tenkrát z Holešovic chodilo víc. Ale od začátku jsem věděla, že některé věci má protestantská duše neuneset. Třeba plnomocné odpustky nebo Pannu Marii, královnu nebes. Otec Reinsberg tohle nijak neakcentoval. Věděla jsem ale, že v katolické církvi bych se tomu nevyhnula. Chtěla jsem se rozhodnout poctivě, a proto jsem podnikla takový pokus. Vydala jsem se na Turzovku, to bylo tehdy vyhledávané a neoficiální mariánské mís-

to. Strávila jsem tam celou noc. A říkala jsem Panně Marii, ať se mi ukáže, pokud to, co se učí o ní v katolické církvi, je pravda. Nestalo se vůbec nic. Navíc začalo hustě a nepříjemně pršet. Tak jsem zůstala u protestantů. Pokud ale mohu, tak Velikonoce slavím u Týna.

■ *To byla asi doba, kdy jsi vstoupila do církevní služby. Nejprve jako sborová sestra, že?*

Ano. Hledala jsem svoje místo. S tou sborovou sestrou to přišlo zcela přirozeně jako pokračování toho, co jsem začala dělat. V Holešovicích se tehdy obracelo spoustu lidí ze světa. Většinou toho znali z Písma velmi málo nebo nic. Já jsem byla biblicky vzdělaná od Miřeje i od Reinsberga. Když jsem konečně uvěřila, tak jsem byla schopná poskytnout nově přichozím základní biblické vyučování.

Obracela se tam spousta žen, a ty se začaly na Dana lepit. Bylo potřeba, aby se děvčatům i starším paním věnovala nějaká žena. Tak jsem je začala pastýřsky vést a vyučovat základům křesťanství.

V té době jsem studovala na doktorát, byla jsem v druhém roce doktorského studia. Bývala jsem v ústavu 12 hodin denně a kladla jsem si otázku, jestli tohle opravdu chci. Pan profesor Svoboda byl skvělý vědec, ale také přísný šéf. Říkalo se o něm, že pracuje 24 hodin denně. Do opravdové práce se pouštěl večer v devět, když už ostatní odcházeli. Od svých doktorandů očekával podobné nasazení. Nebyla jsem si jistá, jestli je správné, abych trávila většinu života zavřená v laborato-

ři, když znám něco tak fantastického, jako je evangelium. Když mi Dan nabídl místo sborové sestry na plný úvazek, tak jsem to nakonec, po velkém vnitřním boji a mnohých modlitbách, přijala.

■ *Sborová sestra, to vyžadovalo souhlas církve, nebo ne?*

Ne, to bylo čistě věci sboru.

■ *Pak ale muselo přijít nějaké vzdělávání v církvi, když jsi se stala jáhenkou?*

Ano. Jako mnozí další jsem přijala Danovu vizi, že obrácení evangelíci z Manin si udělají jáhenské zkoušky a pak posílí chřadnoucí sbory. Byla jsem i na nějakých celocírkevních kurzech, hodně se v nich tehdy angažoval Jaro Křivohlavý, kterého jsem už znala z dřívějšíka. Jenomže pak se věci začaly měnit. Jáhenské zkoušky jsme nakonec udělali jen dva. Já a Milan Moletz. Napsala jsem jáhenskou práci na téma, které mi bylo určeno. Nazývala se Úloha církve při výkladu Písma svatého. Dostala jsem titul jáhenky a řekla jsem církvi, že půjdu, kamkoliv mě pošle.

Dvakrát to vypadalo nadějně, dvakrát jsem (bylo to ještě za minulého režimu) nedostala státní souhlas. Tak jsem si řekla, že Pán ode mne nejspíš nechce, abych šla na sbor, a že se radši vrátím k biologii a zůstanu v Praze. Jenomže v tu chvíli přišla nabídka z Ostrova nad Ohří.

Moc se mi tam jít nechtělo. Ale řekla jsem si, že mi komunisté stejně zase nedají souhlas, a tak ať se to klidně zkusí. Jenomže ono to vyšlo. Byla jsem z toho docela otrávená. A tehdy mě maminka pohládila a řekla – já si myslím, že teď už musíš spoléhat na Pána.

Tak jsem šla. A setrvala jsem tam víc než patnáct si let.

■ *Místy to muselo být hodně těžké, co?*

Očekávala jsem, že tam přijdu a začne probuzení. Že to začne od pár lidí, kteří budou toužit po vztahu s Pánem Ježíšem, a bude se to šířit dál a dál. Jenomže – kromě několika lidí, kteří opravdu toužili po vztahu s Pánem – tam byli také lidé, kterým jsem zpočátku vůbec nerozuměla. Vypadalo to, jako by je zajímaly spíš evangelické tradice než Pán Ježíš. Po zkušenostech z Manin jsem je zařadila do kategorie „tradiční křesťané“ a snažila se je velmi neobratně přivést k obrácení. Musela jsem jim jít pořádně na nervy. Byla jsem mladá a pošetilá (young and foolish, jak se zpívá v jedné písničce). Užila jsem si s nimi a oni se mnou.

■ *Jak se to vzájemné „užívání si“ třeba projevovalo?*

Tehdy jsem například nechtěla nosit talár – zdálo se mi to moc „tradičně evangelické“. A ty starší sestry za mnou přišly a prosily mě: „Verunko, my bychom moc rádi, kdybyste ten talár nosila.“ Tak jsem ustoupila. Ale talár jsem stejně v oblíbě neměla. Vzpomínám si, že když na faru začala chodit romská děcka, což se stalo velmi rychle, tak jeden romský kluk ukázal na talár a ptal se, co to je. Odpověděla jsem: „Ale – to je takový ošklivý černý župan, který musím nosit.“ A řekla jsem to hodně nahlas, aby to slyšela jedna z těch starších sester. Takové ošklivosti jsem dělala.

Ale ti lidé to se mnou vydrželi. Tedy až na jednoho pána, který byl od začát-

ku velmi kritický a ani nebydlel v Ostrově. Kromě něj nikdo ze sboru kvůli mně neodešel. Párkrát mě napadlo, že odejdu já, ale vždycky, když jsem měla pocit, že už to nevydržím, jsem se modlila a jako by mi Pán říkal, že mu na těch lidech, s nimiž mám problém, záleží. A já jsem časem pochopila, že když mi na nich nebude záležet také, ocitám se někde mimo Boží záměr. Začala jsem se za ně víc modlit a myslím, že i ty starší sestry, s nimiž jsem měla tolik problémů, se modlily za mě. Po pár letech se hrany obrousily a nakonec to dospělo do stadia, kdy jsme se měli oboustranně rádi. V době, kdy jsem už nebyla farářkou, ale do Ostrova jsem stále zajížděla, tak právě ta sestra, se kterou jsme si zpočátku obzvláště lezly na nervy, mě vždycky zvala na oběd a byly jsme obě rády, že se vidíme.

■ *A co sis myslela, jak ta léta šla? Jistě jsi musela nějak změnit svoje názory.*

Pochopila jsem, že probuzení se v Ostrově konat nebude. Z toho maninského nadšení jsem se, řekněme, usadila. Přestala jsem věřit jednoduchým receptům. Na Maninách se to bralo tak, že stačí pozvat Pána Ježíše do svého srdce, a člověk je za vodou. Jenomže mnozí z těch, co tu zvací formulku vyslovili a třeba se i pokřtít nechali, zase časem zmizeli ve světě. Začala jsem si vážit těch starších paní, které si uchovaly víru v těžkých časech. A zpokorněla jsem, alespoň doufám. Ano, byla doba, kdy jsem lidi velmi striktně dělila na obrácené a neobrácené. Dnes ale chápu, že prostě jsou lidé, kteří mají víru, o které nechťejí mluvit. Není na

mě, abych rozhodovala, jak to s Pánem Bohem mají. Jenomže – když člověk přestane vidět svět černobíle, tak je v nebezpečí, že se mu všechno slije v šed. Toho se snažím vyvarovat.

■ *Kolik lidí chodilo do ostrovského sboru?*

V neděli tak třicet. Kromě bohoslužeb jsem dělala programy pro děti, pro mládež a biblickou.

■ *A také jsi organizovala nějaké seniorátní akce, že?*

Jednou ročně jsme v seniorátu měli Den křesťanské rodiny. Pro ten jsem vždycky připravovala celodenní terénní hru s biblickými náměty. Kromě toho jsme vymysleli seniorátní akci zvanou Den křesťanského divadla. Různé skupinky dětí a mládeže ze seniorátu k nám jezdily a předváděly nejrůznější divadelní kousky s křesťanskými náměty. Hrál se to v ostrovském kulturnímu i na náměstí a docela dost ostrovských lidí, kteří do sboru nechodili, se na to vždycky přišlo podívat. Byl to jeden ze způsobů misie.

■ *Nějak tuším, že ses už tehdy dost věnovala orientačnímu běhu a jeho organizaci. Děláš to stále?*

No jistě. Kdyby ses zeptal před rokem, tak bych ti mohla říci, že mluvíš s úřadující mistryni světa v ultraveteránské kategorii rogainingu. Letos jsem pouze evropskou vicemistryni – tedy s kolegyní. Jsme dvě, běhají to dvojice.

■ *Mám to správně, že rogaining je 24hodinový orientační běh?*

Jo. Léta jsem dělala běžný orienták. Tam jsem žádných velkých úspěchů nedosáhla. Ale rogaining mi sedl. Orien-

táky jsem tehdy samozřejmě pořádala a brala na ně svoje ovečky.

■ *V rámci seniorátu?*

Ne, my jsme toho v Ostrově dělali většinu samostatně. Orientáky, vodu, dva letní tábory, po skalách jsme lezli. To bylo všechno hlavně pro ostrovské děti. Občas se zúčastnil i někdo z jiného sboru západočeského seniorátu. Ale nebyly to seniorátní akce.

■ *Dva letní tábory, to byly asi týden- ní?*

Ne, čtrnáctidenní.

■ *To tam musely jezdit i děti mimo sbor.*

No ano, většina jich byla mimo sbor.

■ *Jak se ti to podařilo, jakou jsi dělala propagaci?*

To nebyla potřeba, děti si to mezi sebou řekly. Byla jsem v Ostrově docela známá. Po sametové revoluci jsem učila pár let náboženství, dokud byl na školách zájem. A také němčinu, dokud se bývalé ruštinářky nevzdělaly v jiných jazycích.

■ *Kdo ti s tábory pomáhal?*

Zpočátku to byli moji známí z Manin. Ale brzo jsem si vychovala praktiky z těch děcek, co chodily do sboru. Nikdo z nich ale dnes v Ostrově nežije. Kluci se oženili, holky se provdaly jinam. Až na jednu výjimku mají hezká manželství a zůstali v církvi. Každý z nich nějak slouží. Za to jsem Pánu Bohu moc vděčná.

■ *Proč jsi vlastně ze sboru odešla?*

Během těch 15 let se sbor zmenšil. Několik starších sester zemřelo, někteří se odstěhovali a děti, co odešly studovat, se do Ostrova nevrátily. For-

málně jsem v Ostrově sloužila od roku 1988 do roku 2003. Ale ve skutečnosti to bylo o dva roky více. Dojížděla jsem tam, protože se jim nedařilo najít nového faráře.

Měla jsem pocit, že se začínám opakovat a mé počínání začíná zaváňet pouhou rutinou. Nevěděla jsem, jak z toho ven, jak to změnit. Cítila jsem, že jsem nějak vyčerpala svoje možnosti jako jáhenka v Ostrově a že bych chtěla zkusit ještě něco jiného, nějakou jinou službu Pánu.

■ *A věděla jsi co?*

Přesně ne. Zнала jsem jazyky, a tak jsem myslela na jejich využití. V té době probíhala čečenská válka. Velmi jsem to prožívala. Myslela jsem na nějakou misi na Kavkaze. To se ale neuskutečnilo.

Jakousi „náhodou“ jsem se však dozvěděla, že americká misijní organizace International Teams hledá pro svoji službu v uprchlickém táboře v Traiskirchenu někoho, kdo umí současně rusky, německy a anglicky. Tehdy byla v táboře spousta uprchlíků z Čečny.

■ *Jak tam ta služba vypadá, co ta organizace dělá?*

Má tam dům zvaný Oasis, kde vydává uprchlíkům, kteří často přicházejí s jednou igelitkou, různé věci denní potřeby – oblečení, boty, kočárky atd. Uprchlíci o tom vědí, a tak tam chodí. Jsou dny, kdy se poskytují materiální věci, a jsou dny, kdy je prostor pro rozhovor. Někdy jsem rozhovor překládala mezi ruštinou a angličtinou, někdy jsem byla přímo tím, kdo rozhovor vede. Často to ale bylo jen naslouchání. Mnozí z uprchlíků zažili během války

hrozná věc. A občas stáli o to, abychom se s nimi modlili. S některými mám do dnes hezké vztahy.

■ *Byli tam i běženci odjinud?*

Určitě – přicházeli ze všech zemí světa, kde byla v té době buď válka, nebo nějaký totalitní režim, nebo hlad. Nejlepší byli Íránci, ti se obraceli k Pánu Ježíši velmi rychle a snadno. Íránská církev je snad ta nejrychleji rostoucí na světě. S Čechy to bylo složitější. Přece jen je islám pevně svázán s jejich národní identitou. Drží se ho zuby nehty, protože je to to, čím se po staletí vymezovali vůči ruské rozpínavosti. Ale přece jen se mnozí z nich po rozhovorech s námi začali dívat na osobu Ježíše Krista s větším porozuměním. A pak tam také byla hrstka Tibetánů. To bylo pro mě úžasné.

■ *Jak to?*

No, ještě když jsem byla na matfyzu, tak si moji matfyzáčtí kamarádi vymysleli, že budeme studovat tibetštinu a pak do Tibetu odjedeme a budeme tam dělat matiku. Mě ten plán nadchl a velice jsem se angažovala v tom, aby profesor Kolmaš, tehdy snad jediný Čech, který uměl dobře tibetštinu, začal v jazykové škole tibetštinu učit. Jenomže moji matfyzáčtí kamarádi tibetský projekt záhy opustili a zůstala jsem tam sama s Jindřichem Běťákem a pár lidmi, kteří se připojili později. Tibetštině jsem se věnovala několik let. Ale když jsem se obrátila, tak mi to přišlo, že to není správně investovaný čas.

V Traiskirchenu by se mi ovšem tibetština hodila. Jenomže jsem zjistila, že jsem jí víceméně všechnu zapoměla.

Nějak mě to ale popadlo a každou volnou chvíli jsem se tibetštině věnovala. Dělal jsem všechno možné, jen abych s těmi Tibetany udržela kontakt. Třeba jsem se s nimi domlouvala, že já je budu učit německy a oni mě tibetštinou. A taky jsem obnovila kontakt s profesorem Kolmašem a všelicos s ním na dálku řešila.

No a pak, když jsem byla v Traiskirchenu dva roky, zemřel můj táta. Bylo nutné, abych se vrátila do Prahy a byla s maminkou. Najednou se mi zdálo, že jsem té tibetštině propadla naprosto nemístně, a činila jsem z toho pokání.

Jenomže, co se nestalo. Hned na prvním orientáku jsem potkala paní, která tam v rámci večerního programu vypravovala o Tibetu. A pozvala mě na kurz tibetštiny v jejich Centru himalájských studií.

■ *A šla jsi tam?*

No, neodolala jsem a šla. A moc mě to tam bavilo. Ale pořád jsem si říkala – Pane Bože, k čemu by se to dalo použít? A pak jsem se dozvěděla o Radce Kvíčalové, která dělá misijní službu v Nepálu a specializuje se na Tibetany.

Deset let po tátovi odešla k Pánu i maminka. Tak jsem odjela s pár lidmi z Církve bratrské do Nepálu, abychom tu práci Radky viděli na vlastní oči a případně ji podpořili. Ona tam dělá opravdu dobrou práci. A má mezi Tibetany skvělou pověst. I proto, že po tamním zemětřesení dokázala zorganizovat pomoc zasaženým tibetským vesnicím vrtulníky. Myslím, že se jí tenkrát podařilo zachránit hodně životů. Radka Tibetany miluje a oni to vědí.

Organizace, která ji podporuje, se jmenuje Operation Mobilisation. Tak jsem jim napsala, že bych měla zájem jim pomáhat. Dva roky se neozvali, už jsem s tím nepočítala. A pak najednou přišla nabídka, abych tam přijela na tříměsíční pobyt. Tak jsem jela a navštěvovala tibetské vesnice a pomáhala. Pak jsem jela ještě jednou, a teď jsem měla jet potřetí. Ale kvůli žádosti, abych šla sloužit do Braníka, jsem to zkrátila na tři týdny.

■ *Tak jsme se na závěr dostali k té službě v Braníku. Co myslíš, že můžeš branickému sboru nabídnout?*

Moc toho není... Už mi táhne na sedmdesátku, takže mohu jen těžko s mládeží a dětmi jezdit na vodu a lézt po skalách, jako jsem to dělala za mlada. Také jim nemohu slíbit komunikaci přes sociální sítě a jiné komunikační výdobytky moderní doby, protože to

neumím a už se to asi nenaučím. Stejně tak nemohu nabídnout intelektuální požitek ze svých kázání, protože myslím poměrně jednoduše a mám jen chabé teologické vzdělání. Myslím ale, že mě Pán Bůh během těch let, co ho smím poznávat, učil hlavně naslouchat lidem, cítit s nimi a nesoudit. A neradit tam, kde o to nikdo nestojí. To by se mi v případné službě v Braníku nejspíš mohlo hodit. A dodnes ráda čtu Bibli a občas se mi stane, že mě něco osloví úplně novým způsobem. Takže moje kázání jsou spíš taková svědectví o novém setkání s Písmem. Posлуhači si to občas docela chválí, tak uvidíme, jak to bude vnímat branický sbor, pokud tam budu sloužit. Určitě se budu za sbor hodně modlit – s tím už jsem vlastně začala. Uvidíme, jak si to Pán použije.

■ *Děkuji.*

za Bránu se ptal
Aleš Drápal

CO MĚ NAUČILA VERUNKA

Když jsem se dozvěděla, že Verunka Hájková přijala nabídku ucházet se o to, že by v Braníku sloužila ten rok, kdy budeme bez faráře, zahrálo mě u srdce a v hlavě se začaly jedna přes druhou probouzet vzpomínky. Naše parta konfirmandů a společné lezení po skalách, vody, puťáky a orientáky... Pokladovky, co nám Verunka připravovala, když jsme měli narozeniny... Zpívání na oddělení dlouhodobě nemocných v ostrovské nemocnici... Divadelní hry, které jsme společně hráli... Výlety na běžkách... Tábory, kde jsme pomáhali jako praktikanti... Zanícené hovory o díle J. R. R. Tolkiena... Sešit poznámek, co máme znát ke konfirmaci (s extra nudnou kapitolou o struktuře ČCE, nadepsanou „Co zajímá sestru J.“)... Společné sdílení, vyznávání hříchů, přímlyvné modlitby...

Verunka je můj „duchovní rodič“. Kdo ví, jak by to bez ní s mou vírou a po-
tažmo s celým životem vypadalo. Jsem jí tolik vděčná. Co všechno jsme v dospí-
vání díky ní a s ní zažili, to se pár slovy vyjádřit nedá. Myslím ale, že bych měla
zkusit vám to aspoň trochu přiblížit. Nechci dělat z Verunky bezchybnou bytost,
nebyla nějaký Mirek Dušín, co nikdy neřekl sprosté slovo. (Naopak, v rozčilení
mluvila někdy dost peprně, to se v mládí naučila od horolezců. Ale netěšilo ji to
a za svou mluvu se nám omlouvala.)

Co mě tedy Verunka naučila?

TŘEBA ŽE:

- dobré věci jsou někdy nepřátelé věcí nejlepších.
- ten, kdo nás má opravdu rád, někdy také napomíná.
- člověk vydrží víc, než si myslí, ale na zimní přechod Krušných hor se spaním
ve stanu na sněhu by si měl vzít pořádnou karimatku. (Verunka mi tehdy
přenechala svou a sama spala na té mé mizerné.)
- na horách se v batohu pozná každý gram (třeba ručník je zbytečná zátěž,
utřít se dá i tričkem), bojovat s vlhkostí se musí neustále a láska k horám
člověka hned tak neopustí.
- horskému orientačnímu běhu se neříká „Hrob“ pro nic za nic a co v orien-
tácké mluvě znamená „oblíknout žaket“.
- i špatně placená práce si často zaslouží obdiv a žít skromně není ostuda.
- poslušnost je ctnost, a ne sprosté slovo.
- nemám omlouvat svoje sobecká rozhodnutí rádobyduchovními zdůvodněními.
- v blahobytu a bezpečí člověk zapomíná na ty, kdo nemají takové štěstí, a po-
máhat druhým by pro křesťana mělo být samozřejmostí.
- i velmi mladý člověk může svá obdarování dobře využívat.
- stydět se omluvit je nesmysl. Stydět se má člověk, když se neomluví.
- než něco řeknu, mám se zamyslet, jestli je to pravda, jestli je potřeba to ří-
kat a jak to říct co nejlépe.
- mluvit na rovinu stojí za to a upřímnost je ve vztazích k nezaplacení, i když
někdy působí nezdvořile.

...

Pokračovat by se dalo ještě dlouho, tak na závěr raději povyprávím jednu pří-
hodu. Je taková zdánlivě epizodní, ale pro mě nezapomenutelná. Verunka měla
vždycky vřelý vztah k hudbě, mým hudebně zdatnějším kamarádům rozepiso-
vala doprovody písní či skládala písně vlastní, které jsme pak při různých příle-
žitostech (zejména na zmíněném oddělení v nemocnici, ale nejen tam) zpívali

a hráli. Jednou jsme měli tu čest zúčastnit se jakési hudební besedy na počest dodatku evangelického zpěvníku. (Byl tam i samotný Míla Esterle, před kterým se Verunka chtěla blýsknout svými aranžemi oblíbených písní Petra Ebena.) Zpívalo se, hrálo a povídalo a Verunka si trochu vzala na paškál zkostnatělost jedné starší členky sboru. Pobavilo nás to, však jsme s ní měli vlastní zkušenost. Verunka se nám ale později velmi pokorně omluvila, že o zmíněné sestře takhle mluvit neměla, že ji mrzí špatný příklad, který nám dala, a že to bylo z její strany selhání. Překvapilo mě jednak to, že tu trošku pomlouvání vidí tak kriticky, a také to, že se coby paní farářka omluvila bandě třinácti- čtrnáctiletých konfirmandů. Její úcta k nám, úcta k pravdě, usilování o svatost a schopnost přiznat chybu pro mě jsou tím nejlepším příkladem dodnes.

Alžběta Slabá

JAK JSEM SE FARÁŘEM NESTAL

Narodil jsem se na začátku druhé světové války jako třetí syn v tradiční evangelické rodině. Ještě předtím, než se u mne ukázaly nějaké osobité schopnosti, talent se tomu říká, předpověď prý zněla, Petr je náš příští farář. Nebylo to překvapující, uvážíme-li očekávání, že by měl jeden ze synů navázat na rodinnou tradici, přerušenu v generaci naší matky. On totiž její otec, jak jsem se zde již dříve svěřil, dědeček Vlastimil Svatopluk Juren, byl v první polovině 20. století velice aktivní reformovaný farář a český patriot. A jak já postupně zjišťuji, i mezi jeho předchůdci byli pastýři, faráři a kazatelé, a to nejen na Moravě, ale i v jedné naší jurenovské větvi v Texasu, kde koncem 19. století imigrant Reverend Henry (Jindřich) Juren řadu let zakládal, udržoval a povzbuzoval sbory českých a moravských evangelíků.

Nevím, co tomu zabránilo, že já jsem se nevydal na svou životní cestu jako duchovní. Proč asi to první rozhodnutí vyšumělo? Snad proto, že jsem byl sice děcko veselé a energické, ale ve veřejném vystupování nesmělý, až stydlivý? Nebo si rodiče u mne všimli nedostatku sebedůvěry, trpělivosti? Na rozdíl od svého staršího bratra Tomáše, který se po získání inženýrského titulu již jako dospělý obrátil ke studiu teologie v Praze, posléze i v New Yorku, a náročnému farářování nejprve na Vysočině, poté v exilu ve Skotsku a zpět v Praze, se plně věnoval, a tak na rodinnou tradici navázal.

Snad proto, že se mně ta nevděčná řehole vyhnula, o to víc jsem sledoval a se svými představami a předsudky doslova zpytoval své duchovní vůdce, a to především v USA. Byli to samí skvělí lidé, oddaní svému řemeslu.

První byl Reverend Frank Svoboda, kdysi jako František spolužák naší matky na reálném gymnáziu v Brně. Vystudovaný teolog odešel do Texasu, kde prakticky kopíroval kariéru mého prastrýce, evangelického kazatele Henryho. Ve druhé světové válce prošel reverend Frank Svoboda jako kaplan a poručík v armádě generála George S. Pattona západní Evropou až do Plzně. Poprvé jsem Franka potkal v Praze v roce 1957, když přijel se skupinou texaských evangelíků při oslavách 500. výročí založení Jednoty bratrské. Nedlouho po našem setkání v roce 1965 v New Yorku mě, čerstvého exulanta, Frank přemlouval k navázání na jeho práci mezi krajany, ovšem marně.

Bohumil Šlégr byl exulant poválečný, skvělý člověk, poslední český farář původního českého sboru Mistra Jana Husa na newyorském Manhattanu, kde jsme se krátce poznali. Jeho presbyteriánský sbor byl v portorikánské části newyorského Bronxu. Kongregace to byla chudá, plat byl mizerný, a tak aby uživil rodinu, bratr Šlégr pracoval na letišti JFK v kontrole zavazadel cestujících.

Téměř dvoumetrový Skot Cameron W. Allan byl nejen vřelý farář-přítel, ale i soused na Gruber Drive. Zapálený liberál amerického ražení se ve sboru snažil ukočírovat většinově konzervativní presbyteriány. Zklamal jsem ho odmítnutím role Ježíše Krista ve vánoční hře v jeho First Presbyterian Church of Glen Cove. Já jsem tehdy pracoval v ortodoxní židovské sazárně, a tak abych jako modrooký blondák příliš nevyčníval, bradu jsem si neholil a do té desatero ignorující role se prý hodil. Cam pokřtil naše dvě děti.

Posledním mým pastýřem, i důvěrným přítelem, byl v původním dřevěném kostele Dutch Reformed Church v Old Brookville na Long Islandu Alan B. Ramirez. Katolický imigrant z Ekvádoru se šesti sourozenci vystudoval teologii na protestantské vysoké škole, aby byl povolán do rasově dosud vyhraněné kongregace na Long Islandu. Alan nastoupil s originálním afro účesem à la náš Jaroslav Pechar, navíc měl k tomu ladící barvu kůže a rysové charakteristiky potomků amerických indiánů, afrických černochů a španělských bělošských dobyvatelů. Nesmlouvavý obhájce lidských práv dokázal nasměřovat prostředky bohatého sboru na podporu rostoucí místní hispánské komunity.

Skvělí lidé, opravdoví, oddaní svému povolání. Nezáviděl jsem jim jejich nesnadnou práci ve stále víc se polarizující americké křesťanské společnosti. Často jsem je viděl v situacích, kdy jsem si opětovně uvědomoval, jak nesnadné je řemeslo duchovního pastýře, kazatele, faráře. Poznal jsem mnohé aspekty jejich života veřejného i soukromého a naučil se vážit si jejich práce.

A tak když jsem se po těchto zkušenostech vrátil do branického sboru, v jehož středu jsem prožil prvních 24 let svého života, a setkal se s Jaroslavem Pecharem, brzo jsem poznal, že Jarda má nejen vše, co měli jeho američtí kolegové, ale navíc naprosto přirozený a profesionální přednes v té nejkrásnější řeči, češtině. Těšil jsem se, doufal, že on je můj poslední farář.

Mýlil jsem se, po 15 letech věrné služby Jarda u nás končí. Bohužel za okolností, které mne hodně trápí. Výše trestu, který Synodní rada uvaluje na Jaroslava F. Pechara za jeho lidské pochybení, je pro mne nepochopitelná. Jako by se z jejího rozhodování zcela vytratilo to, co já nazývám lidský element.

Já pochybuji, že si Synodní rada ČCE plně uvědomuje, jak mimořádný farář Jarďa je. Jeho přednosti a schopnosti jsou všeobecně známé, není třeba je rozvádět. Jen chci upozornit na skutečnost, která mnohým z nás uniká, že Jaroslav Pechar neodvádí skvělou „práci“ jen v rámci naší církve, ale s přirozenou samozřejmostí reprezentuje ČCE ve veřejném životě naší sekulární republiky, ať je to v televizi, v rádiu, v tisku, při různých veřejných vystoupeních. Obávám se proto, že rozhodnutí Synodní rady vyloučit Jaroslava z farářské služby přinese nenávratnou škodu nejen Braníku a Jižnímu Městu, ale i celé ČCE.

Petr Bísek

POZNÁMKA

Bratr Bísek byl stále ve svých myšlenkách ve spojení s naším sborem. O problémech s opakovaným vandalským ničením střechy našeho kostela seznámil i sbor v dalekém Long Islandu. K velkému a milému překvapení nám bratr farář Alan B. Ramirez přivezl dar od tamního sboru ve výši 100 tisíc Kč a předal nám jej při jeho osobní návštěvě našich bohoslužeb.

Pavel Novotný

Krajané z Bohemian Historical Society, Long Island, New York, na jaře 1993 při oslavě 100. výročí odhalení sochy Mistra Jana Husa. Vpředu uprostřed 88letý farář Frank D. Svoboda (1905–1993), vzadu vedle sochy Karel Kovanda, velvyslanec České republiky v NATO, ve druhé řadě vlevo Petr Bísek, vydavatel Amerických listů s manželkou Věrou. Foto archiv autora.

OBTÍŽENÍ SLÁVOU POPÁTÉ A NA- POSLEDY – ESEJ NA POKRAČOVÁNÍ

Milé sestry, milí bratři,

*čeká nás poslední část slavného kázání C. S. Lewise z 8. června 1942, které vyšlo také jako esej s titulem *Weight of Glory*.*

V první části jsme se zamýšleli nad vypočítavostí a zaslouženou odměnou a přiblížili si případ odměny, kterou jako náležitou dokážeme vnímat až tehdy, dosáhneme-li úrovně, na které jsme schopni ji skutečně ocenit.

Druhá část se týkala hluboké lidské touhy, kterou obvykle nazýváme touhou po kráse. Tato touha je touhou po nebi, a nic na tomto světě ji nemůže plně uspokojit, byť se nás všechny možné směry a ideologie snaží přesvědčit o opaku.

Ve třetí a čtvrté části jsme se věnovali tomu, co nám o nebeské odměně říká Písmo a jak významný je v tomto kontextu pojem „sláva“, a to nikoli ve smyslu „slavnější než druzí“, ale „sláva před Bohem“, Boží přijetí a ocenění.

Váha slávy (část pátá – Nebeská záře a všední dny)

A to mě přivádí k jinému významu slova sláva – sláva jako jas, nádhera či záře. Máme zazářit jako slunce a Bůh „tomu, kdo zvítězí, dá hvězdu jitřní“. Myslím, že začínám rozumět, co to znamená. V určitém smyslu jsme od Boha jitřenku již dávno dostali. Je mnoho rán, kdy si ten dar můžete jít vychutnat, pokud vstanete dost brzy. Co víc si přát, můžete se ptát. Ach, ale my chceme mnohem mnohem víc – něco, čeho si knihy o estetice zřídka kdy všimnou. Ale básníci a mýty o tom vědí všechno. Nechceme krásu jen vidět, i když Bůh ví, že i to je darem velmi štědrým. Chceme něco jiného, co lze jen stěží vyjádřit slovy – být sjednoceni s krásou, kterou vidíme, vejít do ní, přijímat ji do sebe, koupat se v ní, stát se její součástí. To proto jsme osídlili vzduch, zemi a vodu bohy, bohyněmi, vílami a skřítky – když nemůžeme my, tak aspoň je jsme vymysleli takové, že do sebe mohou opravdu vstřebat půvab krásy a onu sílu, jejímž obrazem je příroda. Proto nám básníci říkají tak krásné lži. Mluví, jako by západní vítr mohl skutečně vymést špínu z lidské duše; ale nemůže. Říkají nám, že „půvab zrozený ze zasměnění vln“ zkrášlí lidskou tvář; ale nezkrášlí. Alespoň zatím ne. Bereme-li totiž obrazy Písma vážně, věříme-li, že nám Bůh jednoho dne dá Jitřenku a způsobí, že si oblékáme nádheru Slunce, pak se můžeme domnívat, že jak starověké mýty, tak moderní poezie, ač jsou coby historie lživé, mohou být pravdě velmi blízko

jako prorocství. V současnosti jsme na vnější straně světa, na špatné straně dveří. Uvědomujeme si svěžest a čistotu rána, ale nestáváme se tím sami svěžími a čistými. Nemůžeme splynout s nádherou, kterou vidíme. Všemi stránkami Nového zákona ale švelí zvěsti, že tomu tak nebude vždy. Jednoho dne, dá-li Pán, se dostaneme dovnitř. Až se lidské duše stanou tak dokonale vědomě poslušnými, jako je neživá příroda poslušná nevědomky, pak si obléknou jeho slávu, nebo spíše tu skutečnou slávu, jíž je příroda pouze letmým náčrtkem. Nesmíte si totiž myslet, že hájím nějakou pohanskou smyšlenku o splynutí s Přírodou. Příroda je smrtelná; přežijeme ji. Až všechna slunce a mlhoviny pominou, každý z vás bude stále naživu. Příroda je pouze obraz, symbol; ale je to symbol, k jehož použití mě Písmo zve. Jsme povoláni, abychom prošli přírodou až za ni, do té nádhery, kterou ona rozechvěle odráží. A tam, za Přírodou, budeme jít ze stromu života. V současnosti, pokud jsme znovuzrozeni v Kristu, žije náš duch z Boha přímo; ale naše mysl, a naše tělo ještě víc, od Něho přijímá život skrze mnoho prostředníků – naše předky, jídlo i neživou přírodu. Slabé, vzdálené odlesky energie, kterou Bůh ve svém tvůrčím zánícení vložil do hmoty, když formoval světy, jsou tím, co nyní nazýváme fyzickými potěšeními; a i takto filtrované jsou pro nás silnější, než dokážeme zpracovat. Jaké by bylo napít se přímo z pramene této bystřiny, když i její dolní tok je tak opojný? A věřím, že právě to leží před námi. Celá naše bytost má pít radost přímo z jejího zřídla. Jak řekl svatý Augustin, až spasená duše dosáhne blaženosti, „přeteče“ do oslaveného těla. Ve světle našich současných omezených a pokažených tužeb si nedokážeme představit tento torrens voluptatis; a všechny vás zapřísahám, abyste to nezkoušeli. Ale je to třeba zmínit, abychom zaplašili myšlenky ještě bludnější – myšlenky, že co je spaseno, je pouhý duch nebo že vzkríšené tělo žije v otupělé necitlivosti. Tělo bylo stvořeno pro Pána a tyto chmurné představy jsou trestuhodně daleko od pravdy.

Zatím ale před korunou přichází kříž a zítra je pondělí. Mezi nelitostnými zdmi světa se otevřela propast a my jsme vyzváni, abychom do ní následovali svého velikého Kapitána. A jít za ním je to jediné podstatné. Pak ale vyvstává otázka, jaké praktické využití mají úvahy, kterým jsem se oddával. Alespoň jedno takové mě napadá. Možná člověku hrozí, že se bude svou budoucí slávou zaobírat příliš mnoho a příliš často. Ale jen stěží se bude příliš mnoho a příliš často zaobírat slávou svého bližního. Přenesmírná váha, náklad či břímě jeho slávy by mělo každodenně dolehnout na moje bedra. Náklad tak těžký, že jen pokora ho může unést, kdežto záda pyšných se zlomí. Není to jen tak, žít ve společnosti potenciálních nebešťanů, pamatovat na to, že i ten nejnudnější a nejhloupější působící člověk se může stát buď bytostí tak nádhernou, že kdybychom ji teď viděli, byli bychom v silném pokušení ji uctívat, anebo ztělesněním takové hrůzy a rozkladu, že jim podobné zažíváme, jestli vůbec, jen v těch nejstrašnějších nočních můrách. Od rána do večera jeden druhému více či méně napomáháme stát se prv-

ním, nebo druhým. Vědomi si těchto drtivých možností – tedy s náležitou bázní a obezřetností – bychom měli jednat s každým člověkem; a v jejich světle vnímat všechna naše vzájemná setkání, všechna přátelství, všechny lásky, všechny hry, veškerou politiku. Neexistují žádní obyčejní lidé. Nikdy jste nepotkali prostého smrtelníka. Národy, kultury, umění a civilizace – ty jsou smrtelné a jejich život je v porovnání s naším jepičí. Ale ti, s kterými žertujeme, pracujeme, ženíme se a vdáváme, které urážíme nebo využíváme, ti jsou nesmrtelní a jednou se stanou nekonečně nádhernými, nebo bezmezně hrůzoplými. To neznamená, že se máme neustále chovat obřadně. Život je hra. Ale naše legrace má být legrací lidí, kteří se odjakživa brali vážně (a to je ta nejveselejší legrace) – prostá posměchu, přezíravosti a předsudků. A naše láska k bližnímu má být skutečnou obětavou láskou, která za něco stojí – kdy jsme citliví k hříchu, a přesto z hloubi srdce milujeme hříšníka –, ne jen tolerancí či shovívavostí, která lásku jen paroduje, tak jako posměch jen paroduje veselí. Váš bližní je hned po samotné eucharistii tím nejposvátnějším, co je přístupné vašim smyslům. Je-li vašim bratrem v Kristu, je dokonce svatý tímtéž způsobem jako ona, neboť také v něm je Kristus vere latitat – skutečně skryt Oslavující a Oslavený, Sláva sama.

přeložila Alžběta Slabá

NEPÁLSKÁ STUDENTKA

Eashika Kamar je nepálská studentka, kterou finančně podporuje náš sbor. Níže přikládáme nejnovější zaslou fotografii i se vzkazem, který byl na zadní straně.

Milí přátelé, zdravím vás,

připravuji se nyní na zkoušky prvního semestru ve 3. ročníku na Nepal Baptist College.

Zkoušky se budou konat v červnu. Mým cílem po dokončení studia je pracovat v církvi.

Vaše Eashika Kamar

VÝSTAVA KOUSEK OD KOSTELA

Až do 2. 6. máme možnost spojit příjemné s příjemným.

V Periferie Cafe (Branická 49) probíhá prodejní výstava díla jednoho z významných představitelů českého lettrismu Karla Janouška (1933–2017) „Rozmanitost písma“.

Z ÚVODNÍHO SLOVA PAVLA HOLEKY PŘI VERNISÁŽI:

Výtvarník Karel Janoušek si byl vědom skutečnosti, že setkávání s písmem nám už zevšednělo a že si nejsme vědomi toho, o jak zázračný vynález se jedná. Ve své výtvarné práci chtěl vzdát hold anonymním objevitelům písma, jež se od původních obrázkových znaků, piktogramů, postupně vyvíjelo až k hláskovému písmu, uspořádaného do různých abecedních soustav.

Lettrismus jako nový básnický směr, navazující na předchozí dadaismus, vznikl v roce 1942 ve Francii. Ve druhé polovině 20. století, zvláště v 60. letech, se intenzivně rozvíjel jak v literatuře, tak ve výtvarném umění. Základním výrazovým prostředkem je v něm vždy písmo jako výtvarný znak.

Janoušek se vydal cestou, která ho prostřednictvím písma dovedla až ke strohé geometrické abstrakci. Jeho tvorba byla velmi různorodá, kromě obrazů a grafic-

kých prací se intenzivně věnoval koláži a kaligrafii, tvořil plastiky i objekty. Jako výtvarný materiál používal nejen papír, ale také dřevo, kov, textil či plast.

Jiří Soukup jeho dílo charakterizoval slovy, že Janoušek „dovedl rozehrát symfonii tvarů a barev s užitím minima výtvarných prostředků“.

Jaroslav F. Pechar

Periferie cafe spolu s dědici autora Vás zvou na výstavu
výtvarných prací Karla Janouška (1933 – 2017)

ROZMANITOST PÍSM A

PROVOKACE, kaligrafie na ručním papíře, 1983

Periferie cafe, Branická 473/49, Praha 4

28. dubna - 2. června 2024

Vernisáž ve středu 1. května 2024 v 17.00 hodin

úvodní slovo – Pavel Holeka, básník a kolážista

hudební doprovod – Lukáš Sommer, kytara

DO KNIHOVNY, DO KUCHYNĚ...

Vzhledem ke stěhování naší rodiny nabízím zdarma různé věci, které by mohly někomu posloužit: knihy historické, přírodovědné, beletrii, germanistiku, police na knížky, vybavení typu polévková mísa, hrnky, vázičky, dekorace a další. Na dotazy určitě odpovím. ☺ Znáte-li třeba i mimo sbor osoby či organizaci, kde najdou tyto položky nový smysl, rovněž vítáno.

Upřímně děkuji za pochopení.

Lenka Pecharová
pechle73@seznam.cz

Malý Tábor

2024

Křesťanský tábor YMCA Braník
pro děti od 6 do 10 let

Datum: 27. 7. – 9. 8. 2024

Cena: 4500,- (při zaplacení do 31. 5.)

Přihlašujte se na:

branicky-tabor.evangnet.cz

Kontakt:

Michaela Mazná

mazna.michaela@gmail.com

736 789 454

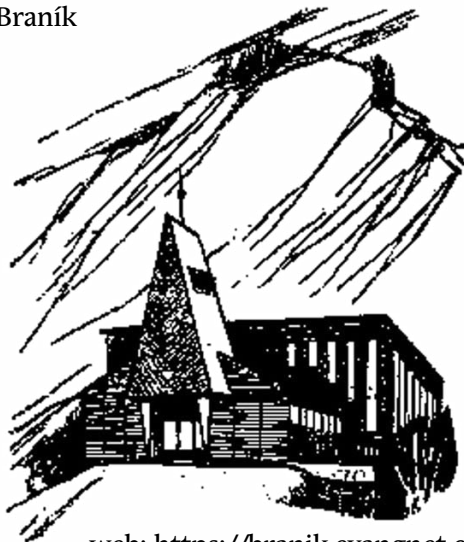
KONTAKTNÍ INFORMACE

ÚŘEDNÍ HODINY FARÁŘE JAROSLAVA F. PECHARA
po předchozí domluvě

SBOR ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ
Modřanská 1821/118, 147 00 Praha 4 – Braník
Telefon: 739 244 833, 244 461 037
E-mail: branik@evangnet.cz

ČÍSLO ÚČTU: I35027438/2010
Variabilní symboly:
111 křesťanská služba
222 salár
333 dar
444 Jeronýmova jednota
555 nepálský student
888 rekonstrukce kostela
999 úpravy sálku a zahrady pro děti

PRAVIDELNÝ SBOROVÝ PROGRAM
na 2. straně časopisu

web: <https://branik.evangnet.cz>

BRÁNA

měsíčník pro členy a příznivce sboru ČCE Praha-Braník
XXX. ročník, číslo 5/květen 2024
Vychází zpravidla třetí neděli v měsíci.

Redakce: Eva Friedrichová, Jarka Pecharová, Alžběta Slabá.

Sazba: Miloš F. Pechar, kesolim@seznam.cz.

Korektury: David Navara, Jiří Holý, Petr Bísek.

Archiv časopisu: <https://branik.evangnet.cz/zivot-sboru/brana>.

Redakční uzávěrka časopisu je první pondělí v měsíci.

Příspěvky posílejte e-mailem: branicka-brana@evangnet.cz.

Autorům děkujeme za články i fotografie.

Biblická stezka 2024 – více se dočtete na straně 5.